

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: Ia M. Duka Nachi.,
Nux. Angenfeld & Emerio Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: Ia A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifară
și învoia. — RECLAMĂ pe
pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA”iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Teșgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 35.

Brașov, Luni-Marți 15 (28) Februarie.

1905.

O răfuială.

III.

De trei ani de zile propagatorii noului curent activist strigă ca nisece căpiați, că programul nostru național trebuie să fie revisuit, căci de nu, va fi vai de lume și țără, ér noi Români vom ajunge să nu mai putem face un pas, fără s'avem fiecare doi panduri în cõste și un gendarm la spate. Cei de la „Telegraful Român”, ca vechi activiști, cum se laudă a fi, vrând să jõece rolul de protectori ai cavalerilor noului curent, nu numai că le-a dat în glas acestora, dër au ajuns să strige încă și mai tare de cât ei, că programul nostru național cu „pretensiile esagerate” a ajuns să fie o calamitate pentru neam și biserică și că a sosit vremea să ne facem un alt program, pe care „sê-l pôta subscrie fie-care Român” fără de a se mai teme, că se va espune bănuelilor și urgiei adversarilor sêi politicii și naționalei, și care program să cuprindă numai postulate „realisabile”.

Ce nevoie am avut și avem noi Români asupriți de a pune în discuțiune programul nostru național și a cumpăni, care postulat al lui e realisabil sêu mai mult ori mai puțin realisabil în împrejurările actuale? Altă trébă n'am avut și nu avem? Ori că voim să venim în ajutor adversarilor noștri, căutând noi înși-ne după noduri în papură, ca să le ușurăm și legitimăm astfel pretextările de nimica, că Români ar avè gânduri și tendințe neleale față de statul ungar?

Iti stă mintea în loc vèdènd cu câtă ușurință și nepricepere „Tel. Român” și suratele lui aduc în discuțiune publică asemenea cestiuni, fără să fie motiv sêu cea mai mică trebuință pentru acesta.

Ôre sê fie tocmai acum timpul așa de priincios pentru realizarea de programe naționale române, fie chiar cât de mult ciuntite la cap și la cõdă? Și pentru realizarea lor chiar prin lucrarea în dietă a celor opt deputați români de curènd aleși? „Tel. Român” făcea *à lo tempore* visători și fantăști pe memorandiștii, carî sperau, că prin încunjur pe la Viena vor cuceri palatul din Buda și-l vor câștiga pentru cauza românescă. Ei bine, ori ce om cu judecată matură trebuie să ridă cu hohot, cetind cu câtă naivitate — căci n'am voi sê-o numim prefăcătoare — „Telegraftiști”, vechi activiști protipendați, voiesc „sê esepereze ađi cu ajutorul deputaților naționali români îmbunătățirile”, ce le propun ei în 12 puncte drept material pentru viitõrea revisuire a programului național și a căror punct cardinal îl formèză postulatul: „sê se esecute leal legea de naționalități și sê se fole-sescă limba română în administrație și justitie”.

De practici ce sunt acești politiciani, ei nu-și dau sêmă cătuși de puțin de situația reală actuală politică a poporului român față cu ni-

suițele și tendințele elementului domnitor, nu-și dau sêmă nici de aceea că oropsita lege a naționalităților nu ar mai putè fi esecutată nici chiar atunci, când viitorul guvern ungar ar cere acesta în programul sêu, întâiù fiind-că n'ar avè cu cine sê-o esecute, al doilea fiind-că și decă s'ar afla funcționari, carî sê o pãzescă în mod leal, nu ar putè sê facă a fi esecutată din cauza le-gilor aduse în urma ei și în contra ei.

Am đis că „Telegraful Român” nu înțelege lupta noastră de conservare națională. Crede încă și ađi, că noi pe calea compromiselor în dietă, ori chiar prin conchistă, încheiând eventual alianțe cu cutare partide sêu grupuri parlamentare, am putè realiza îmbunătățiri în direcție națională.

Acest limbajia încredut al apostolilor activismului actual, ne aduce aminte fără de voie de optimismul fără margini al celor ce au umblat mai acum 12 ani cu jalba în protap și carî și după ce au fost respinși și umiliți, nu încetau a vorbi de triumfurile cauzei române pe totă linia.

BCU Cluj-Central University Library Cluj
Brașov, 14 (27) Febr. 1905.

Conferențe confidentiale în Viena. Din Viena se telegraflèză, că în locuința prințului *Windischgratz*, presidentul camerei seniorilor austriaci, s'a ținut Sâmbătă o conferență confidentială, la care au participat conducătorii celor patru partide ale seniorilor. Obiectul conferenței a fost, ce atitudine sê ia camera seniorilor în ședința de ađi, Luni, cu privire la proiectul de recruți acum după-ce în *Ungaria se pot aștepta schimbări însemnate*. Resultatul conferenței a fost comunicat ministrului președinte *Gautsch*. E foarte probabil, că în ședința de ađi a camerei seniorilor se va repeta demonstrația ce s'a făcut anul trecut în contra nisuițelor maghiare îndreptate împotriva unităței armatei.

Alegerile pentru colegiul universitar în România. Vineri au avut loc alegerile de senatori în colegiul universitar la cele două universități din România. La București au fost 2 candidați *Grigorie Slefănescu* conservator și *Titu Maiorescu* junimist. Alegători înscriși au fost 78. Au votat 75. D-l Gr. Ștefănescu obținènd 38 voturi a fost proclamat ales, ér d-l Titu Maiorescu a rămas în minoritate avènd numai 37 voturi. La universitatea din Iași erau candidați d-nii *L. Găvănescu* conservator și *P. Poni* liberal. Din cei 49 alegători înscriși au votat 47 și anume: 24 pentru d-l Găvănescu, care a fost proclamat ales, și 21 pentru d-l P. Poni.

Turcia și Austro-Ungaria. După o depeșă din Constantinopol, guvernul turcesc transportă prin Salonic imense cantități de arme și munițiuni și e generală părerea, că această înarmare nu vizèză întru atât Bulgaria, cât mai vèrtos Austro-Ungaria. Chemarea recruților sub stég încă se face pe-o scară întinsă. Cercurile guvernului turcesc vèd o demonstrație ostilă în apariția flotei austro-ungare la Salonic pentru a speria pe Turci și a-i face

sê înceteze cu înarmările. Sultanul, adauge depeșă, nici nu vrè sê audă despre controlul financiar în Macedonia și mai curènd e gata a se răfui cu armele, de cât sê admită acest control, care ar fi o întroducere a autonomiei Macedoniei.

Crisa ungară.

După-ce s'a întors de la Viena, contele *Andrássy* n'a mai zăbovit în Budapesta decăt o đi, și deja Sâmbătă a plecat la moșia sa *Töke-Terebes*. Semnul cel mai vèdit, că tratările purtate de el au fost intrerupte și că audiența sa de Vineri a rămas *fară rezultat*.

Faptul acesta a făcut o *adèncă impresiune* asupra cercurile politice maghiare. »Pentru moment, đice »N. Fr. Presse«, situațiunea în Ungaria e mai încălțită și mai încurcată, ca ori și când și încă nici conturile nu se vèd, în ce direcție va urma viitõrea soluțiune a crisei.»

Se asigură acum din isvor bine informat, că nu este adevèrată scirea, că *Monarchul* în audiența a comunicat contelei *Andrássy*, că se învoiesc de a se face separațiunea vamală. Din contră se asigură, că *corõna nu și-a dat învoirea pentru separațiunea economică*. Majestatea Sa a đis numai, că *e trèba celor două guverne de a se uni asupra cestiunilor economice*, a tratărilor comerciale ș. a. In ce privesce însè *comisiunile militare*, decisiunea *corõnei a fost hotărît negativă*. *Corõna nu vrè sê concedă mai mult, decăt a conces până acuma*. Misiunea contelei *Andrássy* pôte fi privită, deși nu încă formal, dër de fapt nesuccesă.

Cum-că soluțiunea crisei a dat de greutate mari, o dõvedesce și un comunicat al unui grup mai mare din partidul independist, care dimpreună cu *Kossuth* stăruie pentru o atitudine moderată și precaută. In acest comunicat se đice între altele:

»Dècă partidul independist, în stadiul actual al acțiunii, ce țintesce la descurgere, ar fi aplecat de a sprijini un guvern demn de încredere, care sê lucreze în direcție națională pe baza de la 1867, atunci acesta n'ar însemna o *lăpădare de principii*, ci ar fi numai o *datorie*, impusă de situațiune. De această opiniune sunt cei mai competenți ai noștri.»

Cu alte cuvinte *Kossuthiștii* au început sê se convingă, că trebuie sê aibă răbdare multă, căci deocamdată încă nu pôte fi vorba de realizarea principiilor lor. Sê đice, că ei vor adresa și un *manifest cătră națiune*, în care vor face cunoscute greutatețile cele mari, cu carî are de a lupta partidul independist.

Francisc Kossuth scrie acum meru la articolii cu privire la formarea viitorului ministeriu și la programul lui.

In numărul cel mai nou al *điarului* »Budapest« se plânge *Kossuth*, că *înțelegerea cu corõna nu face nici un pas înainte*. El đice, între altele, că din programul coaliției ies la ivèlă cu deosebire două puncte: a) Teritoriul vamal independent, b) Dobèndirea de concesii naționale în armată. Logica situației aduce cu sine, că țera cu cât mai multe concesii ar primi pe terenul militar, cu atât mai mult respiriu ar concede pe terenul economic,

și cu cât se vor face mai puține concesii pe terenul militar, cu atât mai grabnic ar trebui sê fie despăgubită opiniunea publică în cestiunea vamală și comercială. *Decă însè corõna nu vrea sê facă nici o concesiiune pe terenul militar, atunci formarea unui guvern de coaliție e cu neputință, fiind-că o mare parte a partidului independist nu l'ar sprigini în sensul acesta.*

Vorbesce apoi de dispoșiția marelui public independist đicènd, că *õmenii au început sê vadă și sê recunõscă, că deocamdată mai bine ar fi sê se mulțumescă c'o isbândă pe terenul vamal, căci la din-contră nu vor avè nici vamă, nici armată independentă*. De altă-parte *Kossuth* recunõsce, că *parte mare a independiștilor nu se pot împăca cu ideia*, că un partid, care vine la cârmă are lipsă de a se folosi într'o măsură õre-care de opritõre, deorece principiul »tot sêu nimic« cu greu se pôte aplica în viață.

Kossuth închie așa:

»Dispoșiția în țerà e în tot cazul așa, că *corõna va avè sê alègă între limba de comandă germană și între emblema sêu recruți și tunuri comune și unitare*. Situațiunea e dër serioasă, fiind-că țera are o majoritate, dër n'are guvern, are voința unei majorități, dër acestei voințe i-se opune »veto«-ul Regelui.»

S'a lătit fama, că în curènd vor fi chemați în audiența *Wekerle*, *Csáky* și *Hodossy* și că după ce n'a reușit mijlocirea lui *Andrássy*, se va apela și la concursul liberalilor *tiszaiști*.

Andrássy despre audiența sa de Vineri.

După audiența sa de Vineri, contele *Iuliu Andrássy* a avut o convõrbire cu corõndespondentul *điarului* »*Bud. Hirrap*«. Ètă ce a declarat el despre rezultatul audienței:

— Am raportat Maj. Sale despre rezultatul activității mele, care până acum n'a avut succes. Nisuițele îndreptate spre formarea unui cabinet de coalițiune s'au împiedecat de *cestiunea militară*. In această cestiune divergențele nu s'au putut aplana, căci atât regele, cât și coalițiunea țin de opotrivă la propriile concepțiuni. Scirile însè, că regele și-ar fi schimbat punctul de vedere accentuat cu ocașiunea primei mele audiențe privitõre la cestiunea economică, nu corespund adevèrului. Regele nu refusă aprobarea separațiunei vamale, pretinde însè, ca cele două guverne sê vină în clar asupra raporturilor economice și a convențiunilor comerciale cu străinătatea.

De õre-ce cabinetul de coalițiune — continuă *Andrássy* — nu s'a putut înființa în urma *piecedilor* militare, am lansat ideea unui cabinet de *trãnsiție*, care ar fi avut scopul de a da timp și liniște pentru aplanarea divergențelor. *Corõna a aprobat prealabil această ideă, însè în Budapesta n'am putut realiza ideia, fiind-că n'am putut asigura votarea contingentului de recruți unui astfel de guvern*. Astfel a *trèbuit sê renunț la modulitatea* acesta de *aranjare provisorie*, care a căđut cu desăvèrșire.

Tõte acestea le-am raportat Majestății Sale, căruia i-am arătat și posibilitatea unei soluțiuni definitive, ce trebuie s'o căutăm. Maj. Sa m'a ascultat cu grație și și-a rezervat decisiunea. Voiù merge la *Töketerebes*, ca sê-mi cercetez fratele *bolnav*. Într-aceea regele va chema desigur și pe alți bărbați politici. Acesta este ađi situațiunea.

»Deputații naționalităților și limba maghiară«. Organul koșutist „Egyelértés” de la 26 l. c. aduce următoarele comunicări caracteristice, pe cari le reproducem de o cadmată fără nici o observare :

»Nu numai unul dintre deputații naționalităților au făcut alegătorilor lor promisiuni absurde în ce privește validitatea drepturilor limbei lor. Tocmai pentru această cu mare îngrijire au pășit ei peste pragul camerei maghiare, chinuți de conștiința sigură că nu vor întâmpina vr'o primire binevoitoare din partea partidelor maghiare. Toți s'au înșelat însă în presupunerea acésta, căci cavalerismul deputaților maghiari și prevenirea dovedită mai ales față de deputații români i-a încâtușat pe cei îngrijați. Opoziția coalisată li-a promis adevă Românilor, că-i vor alege în singuraticile comisii ale camerei. Acésta întorsătură neașteptată i-a mișcat așa de mult pe deputații români, în cât în conferința clubului lor ținută în urmă au hotărât, ca limba de consultare în club să fie limba maghiară, cu atât mai vârtos că și cu deputații slovaci și sârbi vor să discute în limba maghiară. S'a fost plănit, ca să se folosească în club de limba germană, însă la propunerea deputatului Ioan Russu-Sirianu s'a înlăturat unanim limba germană, și au hotărât, ca și procesele verbale ale consfățuirilor din club să le redacteze exclusiv în limba maghiară“.

Răsboiul ruso-japonez.

De Joia trecută aripile răsăritene ale celor doi adversari sunt în neîntreruptă activitate. Lupta se dă pe côsta de sud a munților Dalin, ce despart regiunea Hunho de valea Taiciko. Se scie, că în tòmna anului trecut generalului Rennekampf i-a succés a scôte pe Japonesi din defileul Dalin și i-a respins până la Cincenceng, care e situat mult mai jos decât frontul Japonasilor de lângă Șaho. Cucerirea acestui loc de câtra Ruși a fost și este nefavorabilă Japonasilor. Pentru a-se libera de acésta piedecă, Japonesi s'au hotărât a respinge trupele rusești aședate aici, pentru-ca astfel flancul lor stâng să ajungă la înălțime egală cu frontul lor de lângă Șaho. O încercare făcuseră ei și înainte cu câte-va săptămâni, dér n'a reușit. Incercarea acésta o fac acum din nou. Despre luptele acéste se anunță următoarele :

După o depeșă din Saketun, Japonesi au atacat la 24 l. c. colina Bereznev (în apropiere de Cincenceng), însă au fost respinși. Ei au reînnoit atacul pe întreaga linie și primind ajutoare însemnate din Sincenceng au silit pe Ruși să părăsescă colina. Lupta a fost violentă. Resultatul nu e cunoscut încă.

Generalul Saharov anunță la Petersburg : În 23 l. c. Japonesi au ocupat o

pozițiune situată la 150 pași de colina Bereznev. A două și dimineța au reluat atacul, întru cât în pas repede au înaintat contra aripei drepte a Rușilor până la defileul Jancelin. După ce a am evacuat colina, am respins atacul contra defileului.

În timpul cât s'a dat atacul contra colinei Bereznev, Japonesi au înaintat peste cadavrele camerașilor lor. Pierderile lor au fost mari. Pierderile Rușilor nu sunt încă stabilite.

Din Mukden se telegrafiază, că la 25 Februarie dimineța s'a început o luptă cu tunuri mari de asediu la centrul armatei rusești. Focul de artilerie a fost urmat întreaga și cu tunuri de câmp.

Cu privire la forțele de cari dispune Kuropatkin, scrierile oficiale dau următoarele date precise :

Infanterie : 5 corpuri de armată europene, 5 divizii de rezervă, 3 divizii siberiane, 7 divizii de tiraliori siberiani, 3 brigade de tiraliori europeni, la cari, decă se mai adaug 12 batalioane de săpători, avem pentru infanterie un total de 334.000 de puști.

Cavalerie : 10 divizii de cavalerie, divizia de cazaci transbaicalieni ; divizia de cazaci siberiani, divizia de cazaci de Orenburg, toate a patru regimente.

Brigada de Usuri a 3 regimente.
Brigadele independente de dragoni numerile 1 și 2, brigada de cazaci transbaicalieni, brigada de voluntari de Caucias, toate a câte 2 regimente.

10 regimente atașate infanteriei.
În total 41 de regimente dintre cari 8 de dragoni cu un număr de 36.790 săbii din cari 7540 dragoni.

Artilerie : 13 divizii din infanterie a 64 tunuri fie-care, 5 divizii de rezervă a 48 tunuri, 7 divizii de tiraliori a 48 tunuri, 3 brigade de tiraliori a 24 de tunuri 8 baterii călărețe a 6 tunuri, 12 baterii de munte a 6 tunuri.

În total 1598 de tunuri cu un efectiv de 36.000 oameni, la cari se mai adaug încă 3 regimente de mortiere a 72 tunuri grele.

Decă la acéste efective de linia întâia se mai adaug trupele de etapă și cele de garnisonă, se atinge cifra de 700 mii oameni și 180 mii cai, din cari însă, cum s'a arătat, numai 400.000 oameni și 1600 tunuri pot fi întrebuințate în linia întâia.

Prin urmare, în linia întâia 400.000 de oameni cu 1600 tunuri ; în linia a doua 150.000 oameni și restul pentru etape și asigurarea comunicațiilor.

La acéste forțe Japonesi nu pot opune de cât cel mult 500.000 oameni, din cari 280.000 de prima linie, 80.000 de linia, a doua 100.000 rezerve și etape.

SCIRILE ȚILEI.

— 14 (27) Februarie.

Casina română din Brașov și-a ținut ieri d. a. adunarea sa generală, care a fost bine cercetată de membri. A presidat vicepreședintele Simion Damian, care după ce a deschis adunarea salutând călduros pe cei prezenți, a invitat pe secretarul prof. I. Petrovici să dea cetera raportului general al comitetului casinei pe anul expirat. A urmat apoi raportul cassarului N. Dima. O comisiune a revidat socotile și le-a aflat în totă regula. Adunarea satisfăcută de mersul afacerilor casinei în anul precedent a dat absolut comitetului.

Înainte de a se proceda la alegerea noului comitet, d-l vicepreședinte comunică, că președintele casinei d-l G. B. Popp, fiind silit a pleca din Brașov, l'a rugat al înlocui și a comunica adunării, că dorește a nu mai fi luat în nici într'un cas în combinație ca viitor președinte al casinei, de-orece, fiind peste an mult timp absent din Brașov, este împedecat de a-și îndeplini oficial cu deplină conștiințositate. Mulțămescă totodată pentru încrederea ce i s'a dat și declară, că va continua a fi un membru devotat al casinei.

Secretarul Petrovici și cassierul Dima rōgă de-asemenea să nu mai fie luați în combinație pentru anul viitor.

Se propune alegerea unui președinte și secretar ad hoc, care să conducă alegerea noului comitet. Se alege cu aclamație președinte Iosif Pușcariu și secretar A. Banciu.

După o scurtă consfățuire s'a stabilit lista noului comitet, pentru a fi propusă adunării. Lista s'a primit cu aclamație. Au fost aleși președinte Simion Damian, vicepreședinte Dr. N. Vecerdea, secretar prof. A. Banciu, cassier D. Marcea jun. econom prof. Nastasi și încă 12 membrii în comitet.

Adunarea a mai decis a aduce mulțumită protocolar președintelui și celorlalți membri ai biroului comitetului de până acum pentru activitatea desfășurată în interesul casinei. După-ce s'a stabilit budgetul pe 1905 și s'a mai discutat și alte chestii de importanță, președintele Damianu, mulțămind în numele noului comitet pentru încredere, a închis adunarea pe la orele 5 1/2 s'era.

Inspectorii noi pentru preparandi. Ministrul de culte și instrucțiunea publică Berzeviczy, înainte de a părăsi portofoliul său, pe care l'a desonorat printr'un șovinism descreeat, a ținut să se illustreze prin o măsură nelegală și care violează adenc autonomia confesiunilor. El a numit adevă cinci inspectori specialiști însărcinați să supravegheze preparandiile confesionale, firesc mai ales în ceea-ce privește spiritul »patriotic«. Nu scim întru cât vor fi acéști noi inspectori mai »specialiști« în ale pedagogiei decât inspectori r. actuali, de prin comitatele românești, între cari nici unul nu posedă limba și literatura românească în deajuns și totuși inspectează școlile românești, fără să-i jeneză ignoranța proprie, — atăta însă scim sigur, că în specialitatea »patriotismului« berzeviczyan nici noii inspectori nu pot fi mai strajnici decât inspectori ordinari.

»Demonstrație anti-maghiară în Baia de Criș«. Țiarele maghiare din Budapesta

publică sub titlul de mai sus o scire în care se dice, că la alegerea ce s'a ținut alaltăeri în Baia de Criș pentru congregațiunea comitatensă, Români adunându-se în glôte ar fi demonstrat contra Ungurilor strigând : »Să trăiescă țera unгурescă ! — numai să nu dobândescă« și »Să trăiescă țera unгурescă sub opınca românească ! Când fisolgăbirul Lázár Farkas a publicat resultatul alegerii, pentru Români nefavorabil, d-l Augustin Nicoră ar fi strigat »Dă 'n cap Ungurului« și o grămadă de bâte s'au ridicat în aer și apoi s'au tesat pe capul cetățeanului maghiar cu numele Hofbauer (!) Asupra celorlalți Maghiari însă nu s'au mai putut năpusti Români, fiind-că 25 gendarmi au impresurat pe Nicoră împreună cu mai mulți preoți români și i-au escortat la procuratură.

De sigur ăra avem de a face cu nisce iscodiri de ale fantasiilor șoviniste, date în vileag spre a acoperi păcătoșenia organelor administrative.

Seata Reuniunii femeilor din Cluj.

Serata de Joi 23 Febr. n. a. Reuniunii femeilor rom. din Cluj s'a succés — scrie »Răvașul« — peste toate așteptările. Publicul ales și după împrejurări destul de numeros, a rămas pe deplin mulțăm. Pe la 8 ore s'a început producțiunea cu »Veselia« lui Donizetti. Corul tinerimei atât în esecutarea punctului acésta, cât și în punctul 4 »Serenada« lui Vidu a fost viu aplaudat. Mișcătorea poesie »La iconă« de Vlăduță a fost foarte bine interpretată de d-șora Virginia Podoba, care s'a indentificat întru tôte cu nefericita mamă din poesie, ceea-ce pe foarte mulți i-au înduioșat. D-șora Podoba a fost frenetic aplaudată. Foarte plăcut surprins a rămas publicul de prestațiunile în violină și pian a d-șorelor Elena și Alesandrina Hossu, — precum și de quintetul de violină esecutat de universitarii T. Moldovan, B. Bașiota, V. Muntean, Poruț, și I. Florian. La sfârșit artistul de la opera din Bucuresci d-nul M. Ștefănescu ne-a cântat mai multe cântece frumoșe, prin ce și-a asigurat spriginul publicului pentru concertul, ce-l va da Mercuri dimpreună cu profesorul A. Kneisl. D-l Ștefănescu a avut o escelentă acompaniare, prestată de d-șora Ana Pop. Pe la 10 ore a urmat dansul. S'a jucat, până 'n zorî. La cuadrilul l erau peste 50 părechî.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat de la onor. bănci române »Zărăndeana« institut de credit în Boița (Hunedóra) 20 cor. și de la »Venețiana« institut de credit și economii în Veneția inferiōră ulterior încă 10 cor. Primescă generoșele nōstre instituțiuni financiare cele mai călduroșe mulțămite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.*

Reuniunea femeilor române din Turda invită la serata musicală urmată de dans, ce se va aranja în 5 Martie st. n. a. c. în sala cea mare din hotelul »Europa«. Prețul de intrare : a) de persoană 2 cor. b) de familie 7 cor. (3 membrii 5 corōne). Inceputul precis la 7 ore s'era. Contribuiriile marinimōse sunt a se trimite pe adresa d-nei Augusta Dr. Moldovan cassiera reuniunii.

Program : 1) W. Humpel : »Etă țuia triumfală«, cor mixt cu acomp. de

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Ioan Artemie Anderco.

(Conferență despre un scriitor din Maramureș.)

De Dr. E. Daianu.

— Urmare. —

Dimineța la patru césuri, după planul înainte stabilit, continuăm drumul pentru a cunoșce jurul.

Regiunea este din cele mai încântătoare. Trăsura cu doi călusei sprinteni spōră pe drumul bătut, pe valea Borșei în sus. La drépta, spre răsărit se înalță Pietrosul, cel mai înalt pisc din jur, care și vara este acoperit cu o rēcoritōre manta de zăpadă — pe la brău e încins cu o largă fășie de brădet, vecinic verde, ăra la pōlele lui se întind frumoșe cōste de pășunat. Pietrosul ține în mână lanțul de munți, ce despart Ardealul de Maramureș, lanț, ce se întinde până la celălalt pisc, al Ineului. Prin aerul prospēt al dimineții străbateram ca săgōta însoții de murmurul văii, până ce dăm într'o pădure de brad, ce-și oglindescă cetinele în oglinda unui lac artificial, anume

făcut pentru a aduna apa de lipsă la plutiarea din când în când a copacilor tăiați. De aci în sus drumul ne duce pe o serpentină frumoșă tot prin codru de brad, până de-asupra Prislopului, culmea despărțitōre de ape între Maramureș și Bucovina, între Tisa și Sirēt. Priveliștea ce se desfășură e răpitōre. La 6 ore dimineța sōrele luminează pe deplin acéste înălțimi, — în văi însă sunt umbre dese și în bătaia de rađe veđi în depărtare, spre mijdănopte, o mare agitată cu valuri uriașe, ce le constituie munții Bucovinei. Munți învecuți cu codrii nepătrunși, prin cari Maramureșeni străbat adese-orî. când se duc la lucru de păduri, cum dic ei — »în Moldova«. În liniștea solemnă a acéstei dimineți de Duminecă ascult pentru primadată în viētă tulnicul, acest străvechiu instrument musical, mai mult rēboinic decât păstoresc, al Românilor de codru. — După acésta împărtășire cu natura și frumșetele ei, ne întōrcem spre sat, privind acum din înălțimea Prislopului și mai bine valea aceea frumoșă a Borșei împrejmuțată de munți cu codrii de brădet și șerpuită de pāraie cristaline, ce imbie atătea frumșeți

helvețiene, și preste cari tronéză, puternică straja, Pietrosul, rival al Alpilor. Acésta este patria lui Artemie Anderco, pe care voiți să vi-l presint în câte-va cuvinte acum, după ce nu mai este între cei vii. Din acest ținut a răsărit, aci și-a deschis sufletul pentru tot ce e bun și frumos și aci și-a dat sufletul nesăturat de adevăr și frumșeță, murind înainte de vreme.

Artemie Anderco s'a născut la 16 Februarie 1853 și a fost botezat în 4 Martie sub numele duplu de Ioan Artemie. Iși și esprimă mirarea într'un loc al scrierilor sale, că de ce nu l'au chemat ai săi pe numele Ioan ; de altă parte dēnsul se numescă în scrierile unгурesci consecvent Arthur. Tatăl său era preot în Borșa, acésta comună mare, care acum are doi preoți și numără peste 6000 suflete, purtând altfel și ea tōte semnele caracteristice ale stărilor din Maramureș, în deosebî Jidovismul foarte numeros și puternic reprezentat. Am avut ocaziune, să asist la adunarea »composoratuului Borșa, organizațiune proprie Maramureșenilor, cam analōgă cu organizația foștilor iobagi din Ardeal. D-l Dr. Florantin Mihalyi este președintele acéstei »com-

posesorat« și în afaceri oficiōse ca președinte a trebuit să vină la Borșa. În ședința »comitetului central«. Tot auđiam pomenindu-se de »domnii munților« : că procesul cu »domnii munților« stă așa și așa, că »domnii munților« prefind și pădurea, că »ar trebui să ne împăcăm cu domnii munților«. Eram curios să sciu, cari magnați sunt domnii munților din jurul Borșei și am întrebat pe vecinul meu, cine sunt domnii munților ? — »Etă ceia«, imi răspunse interlocutorul meu, arătând pe cei 6—7 Jidani, cari erau de față în ședința comitetului. Erau nisce figuri tipice de parvenii printre boierii strănepoți ai lui Dragoș Vodă. Deși perciunați — ca toți conaționali lor sērântoci — erau bine hrăniți, surprinzător de voluminoși și îndrășneți, conscii de tōtă gravitatea puterii banului, ce o reprezentau în mijlocul boierilor de nascere, dér fără parale. Deși sciau foarte bine românește, când lua câte unul cuvântul, o dădea pe unگریe, arătând că ei represintă ceva mai mult decât tradiția istorică, pe care — cum se scie — Jidanul nu dă nimic, când e vorbă de alții. Mai târđiu s'a ținut adunarea generală a com-

pian. 2) S. Gastaldon: »Musica Prohibita«, romanță italiană pentru sopran (d-șora Ida Mesaros) cu acomp. de pian. 3) a) F. von Mendelssohn: »Cu mine fugi« cor mixt b) I. Mateiu: »Pe la porța mândrei mele«, cor mixt. 4) F. von Mendelssohn: »Rondo capriccioso« executat la pian de d-șora Eugenia Mesaros. 5) Conrd. Kreutzer: »Tras'a clopotul de sară«, cor final din opera »O noapte în Granada«, cor mixt (a capella). 6) G. Scheletti: »Ce te legeni codrului« romanță pentru sopran (d-na Olimpia Dr. Moldovan) cu acomp. de pian. 7) I. Mureșanu: »Brumăreluc«, baladă pentru cor mixt, solo de sopran (d-na Olimpia Dr. Moldovan) solo de bass (* * *) și acomp. de pian. Dirigent: Octavian G. Simtion. Acompaniamentul la pian îl va ține d-șora Eugenia Mesaros. — Dans.

Militare. Domnul Victor Madincea locotenent la regimentul 67 de inf. a fost transferat pe ziua de 1 Martie ca profesor la școala de cadetți din Timișoara.

Gorki. Corespondentul din Petersburg al ziarului berlines »Lokalanzeiger« a făcut o vizită la nevasta lui Gorki, care -a spus: Scirea că bărbatul meu va fi încurcând liberat, este adevărată. Eri încă așteptam reintorcerea lui din închisore, căci toate formalitățile s'au îndeplinit și am depus și cauțiunea de 10,000 ruble. N'a sosit însă deciziunea guvernatorului prin care se confirmă hotărîrea tribunalului. Sunt foarte îngrijată de sănătatea lui Gorki; el tușește și are fierbințeli mari.

Variété Elite. De la 1 Martie începând va debuta zilnic în sala cea mare de la »Theaterbevein« o trupă de varietăți compusă din 5 dame și 5 domni. Începutul la orele 8. Intrarea 1 corônă.

Reprezentatiunea și petrecerea de Sâmbătă.

Brașov, 27 Febr.

Decă cine-va ar fi voit să se convinșă despre aceea, cât de mult se pôte face cu puteri unite, ar fi trebuit negreșit să ia parte la petrecerea românescă de Sâmbătă, aranjată de Reuniunile noastre de femei din Brașov în comun și cu concursul tinerimei din Societatea noastră. Programul seratei este deja cunoscut cetitorilor noștri. Ceea-ce trebuie să mai afle, cei-ce n'au avut plăcerea să fie de față, este că totul de la început până la sfârșit a succes și că foarte numerosul public, care a înțesat sala de la reduta orășanescă, a rămas în toate privințele mulțumit cu ceea-ce s'a prestat. Petrecerea de dans, ce a urmat în această bună dispoziție a publicului, a trebuit — firesce — să fie foarte animată, considerând în deosebi atracțiunea ce o esercita cununa frumoasă de dămnă și domnișore române. Toaletele damelor noastre s'au distins prin eleganță și gust și o variație plăcută pentru ochiul privitorului erau de astădată și numărósele costumuri arătătoare ale Scheiencelor noastre.

Comitetul aranjator al damelor în frunte cu d-na Elena Sabadeanu, presidenta »Reuniunii femeilor române«, a în-

grijit de tóte până la cele mai mici lucruri, așa că atât reprezentațiunea cât și dansul, ce a urmat, a decurs în cea mai esemplară ordine și cu cel mai bun succes, pentru care acest comitet merită deosebită laudă. Nu cunoșcem încă rezultatul material al petrecerii în beneficiul celor două reuniunii, dăr sperăm că și acesta va fi fost destul de multămitor.

Introducerea s'a făcut cu reprezentațiunile teatrale și artistice. Pentru întâi s'a jucat »Flórea din Firenze«, comediă-idilă originală în 2 acte și în versuri de Ioan I. Livescu. Piesa această, care s'a jucat la noi, pe cât știu, pentru prima óră, e scrisă într-o limbă frumoasă românescă și cu avânt poetic. Cuprinsul ei e destul de interesant și culminează în dialogurile poetului-pețitor Lorenzo cu cămătarul Antonio, care își apără pe fiica sa Lucia cu aceeași temere ca și comorile sale cu bani. Lorenzo, un tiner sêrac, dăr plin de însuflețire și fantasie, răpescce în sbor inima fiicei cămătarului. Față cu acesta Lorenzo nu cutază a-și descoperi gândul și simțul decât prin pilde poetice din viața florilor fermecătoare cari, țice, au ochi și pot chiar să și vorbescă. Natura, contrară orî cărei poesii a cămătarului, este adusă aici de autor într-o situațiune cu totul singulară, de a se avênta însă-și la însuflețire prin dorința de-a cunoșce și posedea acea flóre miraculoasă, despre care visa Lorenzo. Desnodământul, după care Antonio ajunge a cunoșce că flórea cu ochi era fiica sa Lucia pe care o iubea și o cerea Lorenzo, pare cam silit și puțin firesc, ér acțiunea piesei, restrînsă aproape numai la aceste dialoguri, — căci Lucia arê mai mult un rol pasiv ér servitorul Marco este numai un rol incidental — devine greóie. Totuși în total cele două acte ale »Flórei din Firenze«, nu sunt lipsite de efect.

Rolul visător al poetului Lorenzo l'a jucat d-l Zaharie Bârsan, cu perfecțiune și totodată cu o competență, ce l'ar fi deosebit mai mult de soții săi diletanți, decă nu ar fi fost prea îngrat acest rol pentru dânsul — ca artist. Cămătarul Antonio a avut un interpret foarte nemerit în d-l Victor Branisce, care a jucat de la început până la sfârșit cu însuflețire și mult temperament, știindu-se transpune perfect și cu multă dibăcie în rolul său nu ușor de caracterizat mai ales pentru un diletant. D-șora Stela Bidu, ca Lucia, ne-a înfățișat o frumoasă și atrăgătoare flóre din Firenze și a jucat foarte brav, mai ales în scenele când vocea ei simpatică căuta să-l convingă pe Lorenzo, că nu-l va părăsi nici-odată. D-l Ilie Savu, ca servitorul Marco, a fost cât se pôte de original și hazliu și de repetite-orî a făcut prin jocul său vioi și reușit se isbucnescă ilaritate în public.

Tablourile vivante au urmat la punctul II din program, luând parte la ele următoarele dămnă, domnișore și copilași:

D-na Maria Ciortea, d-șorele: Florica Ciurcu, Maria Iordan Muntean, Maria P. Dima, Tini Nemeșiu, Elena Lupan, Stela Bidu, Sofia Stănescu, Elena Lacea, M. Broșu, Me-la Popea, Elena Grama, Eugenia Zorca, 2 copilași din familia Murăroiu, 2 din fam G. Navrea, 1 din fam. I. Macsimilian, 1 din fam. A. Ciortea, 1. din fam. G. Birea, 1 din fam. Todor Simion, 1 din fam. protopopului Voina.

Tablourile au fost aranjate cu mult gust artistic de d-l Hans Bulhardt, care a știut să grupeze figurile astfel, încât se simțea o intimitate strînsă între ele, și cari în ținuta lor grațioasă ofereau cele mai frumoșe conturii.

Primul tablou a reprezentat »Jocul secerătoarelor«, al doilea »In fața altarului lui Amor«, al treilea »Credința, speranța, iubirea«. Tóte au fost de efect și aplaudate, ba la cel din urmă aplausele nu mai voiau să se sfârșescă.

Ultimul punct al programului a fost comedia »După teatru«, localizată din franțuzesce de T. Stefanelli, care s'a mai jucat încă odată aici în Brașov acum vre-o 9 ani cu ocaziunea adunării generale a societății pentru fond de teatru român. Ca și atunci așa și acuma piesa s'a jucat cu mare succes. D-l Ilie Savu a ținut în rolul »cinstului d-n Sucilă« timp de aproape ¾ de óră publicul present într-o dispoziție veselă și într'un ris, care nu mai voia să înceteze. D-l Ilie Savu a dovedit din nou un mare talent pentru rolurile comice. D-na E. Ciurcu a interpretat cu mult efect rolul soției pres. de tribunal Bordeanu, distingându-se indeosebi prin o dicțiune clară și o apariție de tot elegantă. D-șora L. Bogdan a înregistrat un deosebit succes în rolul scurt al camerierei Anica. D-șora Bogdan dispune fără îndoială de mult talent de scenă și s'a afirmat și de rîndul acesta ca o interpretă minunată a rolului camerierei șagălnice. D-l I. Pricu a jucat cu multă demnitate și fineță rolul presidentului tribunalului Bordeanu. Diletanții au fost răsplătiți pentru prestațiunile lor cu călduroșe aplause, aclamări și buchete de flóri.

— ev. —

Tunelul Simplon.

Una dintre operele cele mai mărețe ale tehnicei moderne, tunelul Simplon, s'a terminat în ziua de 24 Februarie.

După cum se scrie din Zürich în numita și la orele 7 dim. s'au încheiat lucrările de perforare. Totul a reușit foarte bine așa, că calculele n'au dat nici un greș. Perforarea se 'ncepuse din două direcțiuni și la numita óră lucrătorii cari s'frecdeleau pe sub pământ din cele două direcțiuni, s'au întâlnit, nefiind deviațiune decât o distanță de câțiva milimetri.

Lumea modernă s'a deprins deja cu minunile tehnice, cu tóte acestea însă

isbênda această mai recentă trebuie să pui în uimire și pe cel mai blasat om.

Lucrările s'au început la distanță de 19,770 metri cu mașine perforătoare uriașe, operând încet și cu precauțiune pas de pas și ținând cont de calculele cele mai subtile ale științei geologice și tehnice. Fiecare învîrtire a mașinilor însemna progres de un centimetru. Iși pôte orî-cine imagina, că decă la fie-care înaintare s'a fi făcut o deviație fie cât de neînsemnată, la sfârșit ar fi eșit o diferență de sute și sute de metri.

Lucrările s'au început în Noemvrie 1898 și singurul lucru la care inginerii n'au contat a fost căldura enormă de 40° în care trebuiau se muncescă lucrătorii. O altă pedecă mare a fost și apa, care se scurgea mereu în tunel. Din cauza această antreprenorii au cerut amênare de un an, care li-s'a și acordat. Acest nou termin va espira la 30 Aprilie a' c. și vedem, că lucrările s'au terminat cu 2 luni înainte de termen.

Antreprisa a fost condusă de firmele asociate Alfred Brand constructor de căi ferate din Hamburg, Carol Brandau din Kassel, Eduard Sulzer șeful facricei de mașini din Winterthur și colonelul Locker din Zürich. Ingererii, cari au condus lucrările au fost: Conrad Pressel și I. Hager.

Inaugurarea tunelului se va face numai după construirea completă a aceluia.

Despre perforare președintele conferenței elvețiene a înștiințat telegrafic pe regele Italiei. Regele Victor Emanuel a mulțumit telegrafic, felicitând pe președinte din acest incident și esprimându-și speranța, că noul tunel va contribui la strîngerea relațiunilor de amiciție între Italia și Elveția.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 27 Februarie. Comitetul opoziției aliate discutând detaliurile misiunii lui Andrassy a ajuns la concluziunea, că această misiune nu este formal terminată și se speră că Andrassy va fi din nou chemat la audiență.

Petersburg, 27 Februarie. Rușii au evacuat poziția Cincenceng, retrăgându-se cu mari pierderi. Se svonesece că lucrătorii de la fabricile de mașine ale liniei transbaicalice s'au pus în grevă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

posesorului în curtea largă a impunătorului palat comunal. Președintele compozitorului a adresat mulțimii în care erau reprezentanții comunei întregii, un discurs călduros, agrăindu-i cu cuvintele »cinstiți boeri și frați!«. Aceste cuvinte sunau — pare-că — ca un echou din divanul órecărui vovod Moldovean. Numai cât părea că s'aude în urma lor răspunsul ironic al »domnilor munților«, cari nu voiau să fie — și nu puteau să fie — nici »cinstiți boieri«, nici »frați!«.

În comuna această, în atmosfera această socială s'a născut și și-a trăit copilaria Artemie al nostru. Tatăl său se vede că era un preot învățat și serios. — El însuși îl descrie ca foarte serios și amintescce, că avea multe cărți latinesci, nemțesci, românesci și unguresci. El a fost și cel dintâi dascăl al copiilor săi, destul de numeroși. Artemie ni-o spune, că »profesorul cel dintâi mi-a fost tată-meu, și conșcolarul cel dintâi sora-mea Lina«. Din școala decasă a trecut la cea din comună, având învățator pe un Ioan China și Cîril Borșau. Din Borșau, în vîrstă de 7 ani, a fost

dus la școlă în Vișeu, avînd de învățator pe un anumit Faulhaber despre care ne spune, că era vestit de bețiv și că-i bătea strașnic. După doi ani a fost dus la Sighetul Marmăției la școlă, unde a rămas până în 1866, absolvînd a două clasă gimnazială. Pe a treia clasă a fost dus la Clușiu în gimnasul Piaristilor, unde a petrecut numai un an, dăr acesta a fost de mare importanță pentru dezvoltarea lui intelectuală și națională. Șovinismul cel mare, ce-l cultivau profesorii piaristi și atunci, și disprețul, cu care erau tractați Românii, după cum însuși mărturisescce, i-au făcut naționalisti infocați. Despre reacțiunea această națională își da semnă, încă de pe atunci, băiatul cel de 14 ani, pentru-că în »Amintirile« sale scrise în 1871 o relevă și o esplică, spunându-ne (de altfel în limba ungurescă), că tactica șovinistă a Piaristilor din Clușiu, cu totul contrară toleranței, cu care îi tractau profesorii din Sighet, i-a făcut așa Români, încât cu renegații maghiarisați nici nu vorbeau; haine unguresci nu purtau și-și țineau de glorie că nu vorbesc unguresce, decât când sunt

siliți, ca să răspundă profesorilor în clasă. Când — la încoronarea regelui — Irie Măcelariu a pus tricolor românesc pe casa sa și s'a lăsat vorba că »frații Ungurii« vor să rupă stîndardul, și Artemie al nostru era printre acei studenți români, cari tótă noaptea au străjuț lângă casa lui Măcelariu. »Cu un cuvînt, — țice Anderco în »Amintiri«, — părinții Piaristi și-au ajuns scopul: eram fanatisați. Prin batjocurirea națiunii au făcut din noi așa Români, cum nici noi n'am fi crețut.«

Interesant, că aici în Clușiu a început Anderco a-și scrie memoriile (cum am spus: unguresce), și după celea atinse mai înainte, coincidența această de timp și loc este esplicabilă. Primele notițe sunt linguistice. Face o comparație între dialectul din Ungaria și Ardeal înșirînd în două colóne câte-va cuvinte unguresci și apoi românesci. Ér primele notițe de jurnal datéză din 22 Aprilie 1867 și cuprind »cuvintele mai însemnate ale șefului de clasă, venerabilul profesor Tury Imre*«. După un an de astfel de școlă, disgustat de șovinismul, cu care se vede, că nu era obic-

nuit și apoi întemplantu-i-se să devină și bolnăvicios, s'a reintors érași la Sighetul Marmăției și acolo a continuat clasele gimnaziale până în sfârșit, când a făcut maturitatea. Tóte pățaniile și lucrurile mai însemnate din anii aceștia și le-a descris frumos în desamintitele »Amintiri«.

În 1871 primind stipendiu de la societatea »Transilvania« din Bucuresci, Anderco cel de 18 ani se duce la Turin, unde se înscrie la medicină. Cu această se începe o nouă epocă a vieții lui. Tînerul fecior de preot românesc, care însă în urma tacticei mai blânde a profesorilor săi din Sighet se îmbibase de tot de spiritul unguresc, sosind din Turin între frații Italiani și între frații Români din România, începî a se renasce ca Român.

(Va urma).

*) Ca model citez câte-va: »Ki füstölöm ezeket a rühös, kozzos, taknyos disznókat: n euje-tek oda, Balázsfalvára, és pövedájtatok a magatok nyelvén; mind te, tiába rakom!«.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Februarie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.90
Renta de coroane ung. 4%	98.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.45
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.15
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. ca premii	218.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	170.50
Renta de hârtie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.25
Renta de aur austr.	119.95
Renta de coroane austr. 4%	100.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.15
Losuri din 1860	157.25
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.40
Acții de-ale Băncii ung. de credit	790.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit	679.25
Napoleonori	19.07
Mărci imperiale germane	117.15
London vista	240.10
Paris vista	95.20
Note italiene	95.25

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Februarie n. 1905.

Banconote rom. Cump. 18.80	Vând. 18.82
Argint român	18.76
Napoleonori	19.06
Galbeni	11.20
Ruble Rusești	2.53
Mărci germane	117.20
Lire turcești	21.50
Scris. fond. Albina 5%	101.—

Pivnița de sub sfat.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public, că am luat asupra-mi conducerea

Pivniței de sub sfat.

cu începerea dela 1 Martie a. c. aranjând și o

Odaie de dejun,

unde voi servi mâncări calde și reci

În pivniță vine la vânzare toate sorturile de cele mai bune Vinuri de Ardeal,

de masă și Dessert, și în fie-care zi BERE proaspătă dela cep și în sticle.

Nisuița mea principală va fi ca pe Onor. musterii în tota privința ai mulțumi cu un serviciu prompt și solid.

Rugându-mă de o cercetare numerosă, mă recomand

cu tota stima:

MAX WILD.

2—3.1661.

Antreprisa de pompe funebre

E. TUTSEK

se află de prezent

în Strada Porții nr. 3.

vis-avis de Băcânia Stéua Roșie

4—20

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate

de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ proaspătă dela cep în fie-care zi? La

Restaurantul Schwarzburg

în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românească.

De o cercetare numerosă se roge

C. R. GLIGORE CRISTEA,

conducătorul restaurantului.

25—50

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

„UNIREA“, institut de credit și economii, societate pe acții în V A D.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „UNIREA“, societate pe acții în VAD, se invită, la a

V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Vad, la 14 Martie st. n. 1905 la 10 ore înainte de amiazi, în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei vor fi:

1. Alegerea a 3 membri verificatori, pentru verificarea protocolului adunării.
2. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere, despre gestiunea anului 1904.
3. Presentarea Bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1904.
4. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.

Acei Domni acționari, cari nu pot lua parte în persoană la adunarea generală, au dreptul în sensul § lui 45, a plenipotenția pe alt membru în scris, având a produce plenipotenția înainte de începerea pertractării obiectelor statorite.

Vad, în 21 Februarie 1905.

Direcțiunea.

Contul Bilanțului pro 1904. — Mérleg számla 1904 évre.

ACTIVA—VAGYON:		Cor.	fil.	PASIVA—TEHER:		Cor.	fil.
Cassa în numărar. — Pénztári készlet	1771	76		Capital social. — Részvénytőke	20000	—	
Escompt. — Váltó tárcza	174378	82		Fond de rezervă. — Tartalék-alap	5512	74	
Imprumuturi pe obligațiuni. — Kölcsön kötvényekre	18925	—		Depuneri spre fructificare — Betétek	139827	54	
Efecte. — Értékpapírok	965	—		Reescompt — Visszleszámitolás	23973		
Anticipațiuni. — Előlegek	131	97		Diverse — Különféle	101	90	
Mobilier. — Felszerelés	K. 142.22			Interese anticipate — Átmeneti kamat	1753	60	
după amortisare de 10% leirás után	128	—		Profit curat — Tiszta nyeresemény	5131	77	
	196300	55			196300	55	

Contul Profit și Perderi. — Nyereség és Veszteség számla.

DEBIT:—TARTOZIK:		Cor.	fil.	CREDIT:—KÖVETEL:		Cor.	fil.
Interese după depuneri. — Betéti kamatok	7661	84		Interese de escompt — Váltó kamatok	15081	97	
Interese de reescompt. — Visszleszámit. kamat	923	42		Interese după obligațiuni. — Kötvények utáni kamat	2192	50	
Dare după depuneri 10% — Adób. tétel után 10%	695.13			Provisiuni. — Intalékok	95	50	
„ directă. — Egyenes adó	843.73			Din realități. — Ingatlanokból.	36	24	
„ comunale și comitatense. — Községi és megyei pótdadó	178.52	1716	75				
Chirie. — Házbér	82						
Spese de birou — Irodai költségek	403	73					
Salare. — Fizetések	1210	—					
10% amortisare din mobilier. — leirás a felszerelésből	14	22					
Interese fondului de rezervă. — Tartalék-kamatok	262	50					
Profit curat. — Tiszta nyeresemény	5131	77					
	17406	23			17406	23	

Vad, la 31 Decembrie 1904.

MEMBRII DIRECȚIUNEI:

George Ursu m. p., Stefan Demian m. p., Iacob Boeriu m. p., Tamașiu Boeriu m. p.,
Ioșif Păserariu m. p., George Boeriu m. p., Achim Boeriu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere esaminând Bilanțul present, contul profitului și perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale institutului, le-am aflat în deplină consonanță și ordine.

Membrii comitetului de supraveghiere:

Nicolae S. Popa m. p., Sergiu Bursan m. p., George Langa m. p., Ion Coșgaria m. p.

A se feri de contrafaceri.

De ore-ce se oferă adese-ori imitații a mașinelor noastre de cusut, cu deosebire construcția mai veche „Singer“ ca veritabile mașini de cusut „Singer“, atragem atențiunea că astfel de fabricate, nu sunt originale mașini de cusut „Singer“ și nu provin dela noi.

Mașinele de cusut „Original Singer“ de renume universal se află de vânzare numai în magazinele noastre.

Cine voesce se cumpere o mașină de cusut „Singer“, se se informeze mai întâi dacă este dela firma noastră? și să nu se mulțamească cu răspunsuri evasive.

SINGER & Co Societate pe acții de mașini de cusut.
BRAȘOV, Strada Porții nr. 23.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la zarafu Dumitru Pop, la tutingeria de pe parcul Rudolf a lui Spuderca și la Eremias Nepoții.